בס"ד

"הדף לתולדותינו"

יום ה', ה' באלול תשע"ו (08 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

מלחמת רוסיה - יפן (1904-1905) היתה העימות הצבאי הגדול והמשמעותי ביותר בעשור הראשון של המאה ה - 20. מלחמת - העולם הראשונה השכיחה כמעט לחלוטין את המלחמה הזאת, ואולם, כיום ברור שהשפעותיה על מהלך ההיסטוריה בכלל, על אסיה בפרט, היו מרחיקות לכת. כך, למשל, היתה מלחמת רוסיה - יפן גורם עקיף, אך משמעותי לפרוץ מלחמת - העולם הראשונה והמהפכה הבולשביקית.באסיה התפתח בעקבותיה האימפריאליזם היפני שהוביל להתנגשות עם ארצות - הברית, ובעקיפין, לשחרור עמי האזור מעל הקולוניאליזם המערבי... [מקור]

מלחמת רוסיה-יפן הסתיימה היום, ב-**ה' באלול תרס"ה** (5 בספטמבר 1905 למניינם) עם החתימה על **הסכם פורטסמות'** ב-1905, שבו רוסיה ויתרה על חצי מהאי **סחלין** ועל **פורט ארתור** וסביבתה, ו**הכירה בשליטת יפן בקוריאה**. נשיא ארה"ב דאז, תאודור רוזוולט)"שדה וורדים"), ששכנע את הצדדים לחתום על ההסכם, זכה בפרס נובל לשלום לשנת 1906. הנצחון היפני הגיע, בין השאר, בזכות תמיכה של הבנקאי היהודי-אמריקני **יעקב שיף**, שגייס למען הממשלה היפנית כ-200 מיליון דולר באמצעות שיווק איגרות חוב. כהוקרה על מאמציו – שלהם נרתם בשל שנאתו למשטר הרוסי האנטישמי – קיבל שיף את **"אות מסדר השמש העולה"** מהקיסר היפני **מיג'י**.

[**סגולה** – מגזין ישראלי להיסטוריה ולידיעת הארץ]

לפני כשנה, לציון 110 שנים לסיום המלחמה, כתב בן עמי שילוני מאמר מקיף ומרתק בעתון "הארץ" - **כאן**, תחת הכותרת, "**הרימו קול ליפן: התבוסה הרוסית ששימחה את היהודים**". בו שילוני מתאר את הרקע למלחמה מהבחינה היהודית – על שנאת היהודים לרוסיה (לצערינו תחושה הדדית מאד...!) על רקע הפוגרומים שלפני המלחמה ב**קישינב** ולאחר מכן כאשר הרוסים חשדו ביהודים שפעלו בתנועות המהפכניות בתוך רוסיה. יש לציין שחיילים יהודים רבים לחמו בעד ארצם המולדת הרוסית, מול לא-יהודים (היפנים). וזאת לעומת מלחמת העולם ה-I, עשור שנים לאחר מכן, בה יהודים מצאו את עצמם נלחמים מול יהודים בכל החזיתות, ר"ל!

"לפני 110 שנים, במאי 1905, השמיד הצי היפני, בפיקודו של האדמירל טוגו, את הצי הבלטי של רוסיה הצארית במצרי צושימָה שבין יפן לקוריאה. בכך הסתיימה, בניצחון מוחץ, מלחמת רוסיה־יפן הראשונה (1904-1905). היה זה הניצחון הראשון של מדינה אסיאתית על מעצמה אירופית מאז כיבוש קונסטנטינופול בידי הטורקים העותמאנים בשנת 1453. הרבה היסטוריונים עסקו בהשפעת הניצחון הזה על התעוררות התנועות הלאומיות באסיה

הצבא הרוסי נסוג לאחר התבוסה בקרב מוקדן, 1905. "איך טעימות לך המכות של יפן החזקה?"

"לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ. כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי."
מתוך התהלים [פרק פ"א] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 18^{33}	(י-ם): 18^{17}	(ת"א): 18^{32}	(חיפה): 18^{24}
צאת השבת	(ב"ש): 19^{30}	(י-ם): 19^{28}	(ת"א): 19^{30}	(חיפה): 19^{30}

פרשת השבוע: "שֹׁפְטִים" [דברים ט"ז 18 – כ"א 9]

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

הדף מוקדש **לפדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה **לכל** חולי ישראל

יום ה', ה' באלול תשע"ו (08 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ובאפריקה ואף בהשפעתו על המוראל של השחורים בארצות הברית, אך מעטים בדקו את השפעתו על הלאומיות היהודית.

העולם היהודי נרעש מן התבוסה הצבאית של רוסיה הצארית, שבה אירעו זמן קצר לפני כן הפוגרומים הקשים ביהודים, בעידוד השלטונות. בייחוד הסעיר את יהודי העולם הפוגרום בקישינב (כיום בירת מולדובה ונקראת צ'ישינאו) באביב 1903, שבו נרצחו חמישים יהודים ומאות רבות נפצעו.

*ההתרגשות היהודית בארצות הברית ממלחמת רוסיה־יפן היתה רבה. יהודי אטלנטה ערכו מגבית לרכישת אוניית מלחמה ליפן שתיקרא "קישינב". **הבנקאי היהודי יליד־גרמניה יעקב שיף**, מנהל בנק ההשקעות הגדול "קוהן, לייב ושות'" (שהתמזג ב-1977 עם הבנק "ליימן בראדרס") זעם על רוסיה בגלל הפוגרומים. לפי עדותו, זה היה המניע לכך שהחליט לסייע ליפן במלחמה. ב-1904 הוא העניק ערבות בנקאית של 50 אחוזים להלוואות של ממשלת יפן בארה"ב ושיכנע בנקים אחרים, שקודם חששו לעשות זאת, ללכת בעקבותיו. ערבויות אלה איפשרו ליפן לגייס את הכספים שהיו נחוצים לה כדי לנצח במלחמה.*

לקריאת המאמר השלם: **כאן**

"לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ. כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי."
מתוך התהלים [פרק פ"א] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 18^{33}	(י-ם): 18^{17}	(ת"א): 18^{32}	(חיפה): 18^{24}
צאת השבת	(ב"ש): 19^{30}	(י-ם): 19^{28}	(ת"א): 19^{30}	(חיפה): 19^{30}

פרשת השבוע: **"שֹׁפְטִים"** [דברים ט"ז 18 – כ"א 9]

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

הדף מוקדש **לפדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה **לכל** חולי ישראל